Lietas arhīva Nr. CA-0149-17/9
ECLI:LV:VAT:2017:1207.C08043914.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2017.gada 7. decembrī

Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja E. Sudāre
tiesneši R. Liepiņa un Dz. Apine
ar tiesas sēdes sekretāri G. Kāznieci

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **/pers. D/ prasībā pret /pers. E/ par laulības laikā iegūtās mantas sadali ar trešajām personām bez pastāvīgiem prasījumiem atbildētāja pusē akciju sabiedrību "Swedbank" un likvidējamo akciju sabiedrību "Latvijas Krājbanka",** sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību par Alūksnes rajona tiesas 2016.gada 18.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 1.augustā Alūksnes rajona tiesā saņemts prasītājas /pers. D/ prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. E/ par laulības laikā iegūtās mantas sadali ar trešajām personām bez pastāvīgiem prasījumiem atbildētāja pusē akciju sabiedrību "Swedbank" (turpmāk tekstā AS "Swedbank") un likvidējamo akciju sabiedrību "Latvijas Krājbanka" – (turpmāk tekstā likvidējamā AS "Latvijas Krājbanka"). Prasības pieteikumā ietverts prasības nodrošinājuma pieteikums.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pušu laulība noslēgta 1986.gada 11.janvārī Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona Civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļā, par ko laulības aktu reģistrācijas grāmatā izdarīts ieraksts Nr. 65.

Laulības laikā tika iegūta šāda manta:

-) uz atbildētāja /pers. E/ vārda zemesgrāmatā, pamatojoties uz 2005.gada 12.jūlija pirkuma līgumu, 2005.gada 4.augustā reģistrēta 1/2 domājamā daļa no nekustamā īpašuma: zemes gabala 0,12 ha platībā, uz kura atrodas: mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/, kura vērtība saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem ir 6346 *euro*;

-) uz atbildētāja /pers. E/ vārda zemesgrāmatā, pamatojoties uz 1996.gada 15.augusta pirkuma līgumu, 1997.gada 27.augustā reģistrēts nekustamais īpašums: zemes gabals 1549 m^2 platībā, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/, kura vērtība saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem ir 3021 *euro*;

-) uz atbildētāja /pers. E/ vārda zemesgrāmatā, pamatojoties uz 2006.gada 20.decembra pirkuma līgumu, 2007.gada 30.janvārī reģistrēts nekustamais īpašums: zemes gabals 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/, kura vērtība saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem ir 3998 *euro*.

Saskaņā ar Civillikuma 89. panta otro daļu viss, ko laulības laikā laulātie iegūst kopīgi vai viens no viņiem, bet ar abu laulāto līdzekļiem vai otra laulātā darbības palīdzību, ir abu laulāto kopīgā manta; šaubu gadījumā jāpieņem, ka šī manta pieder abiem līdzīgās daļās.

Prasītāja ar atbildētāju līdz pat šim laikam vedot kopīgu saimniecību un iepriekšminētā laulības laikā iegūtā manta esot iegūta kopīgi ar abu laulāto līdzekļiem un abu laulāto darbībām. Līdz ar to atzīstams, ka iepriekš norādītā manta ir atzīstama par viņu kā laulāto kopīgo mantu, kas pieder prasītājai un atbildētājam līdzīgās daļās.

Prasītāja lūgusi atzīt viņai īpašuma tiesības uz:

-) 1/4 domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 0,12 ha platībā, uz kura atrodas: mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/,

-) 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 1549 m^2 platībā, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/,

-) 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/ Prasības summa ir noteikta 5096 *euro* apmērā.

Dzēst (anulēt) ierakstus zemesgrāmatā par /pers. E/ īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā uz iepriekš minētajām daļām.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1.,5.,89.,90.,93.,94.,109. panta trešo un ceturto daļu, 927.,1044.,1051.pantu, Zemesgrāmatu likuma 16.,54.,un 97.pantu.

2015.gada 10.janvārī Alūksnes rajona tiesā ir saņemts likvidējamās AS "Latvijas Krājbanka" paziņojums par to, ka kredītu portfeļa daļa, kurā ietilpst /pers. E/ un /pers. D/ saistības pret banku, ir pārdotas Baltics Credit Solutions Latvia SIA (lietas 1.sējuma 142.lapa).

2015.gada 28.janvārī Alūksnes rajona tiesā saņemts likvidējamās AS "Latvijas Krājbanka" un Baltics Credit Solutions Latvia SIA pieteikums par puses procesuālo tiesību pārņemšanu lietā (lietas 1.sējums 173.lapa). Pieteikumā ir norādīts, ka 2013.gada 23.augustā starp likvidējamo AS "Latvijas Krājbanka" kā pārdevēju no vienas puses un Baltics Credit Solutions Latvia SIA kā uzņēmuma ieguvēju no otras puses tika noslēgts Uzņēmuma pārejas līgums par likvidējamas AS "Latvijas Krājbanka" korporatīvo kredītu, hipotekāro kredītu, studiju/studējošo kredītu kā arī patēriņa kredītportfeli, kas tostarp paredz, ka visas saistības un prasījuma tiesības pret /pers. E/ nu /pers. D/, tai skaitā pamatparāda, procentu, līgumsoda un tiesas izdevumu prasījums ir nodots ieguvējam, t.i. Baltics Credit Solutions Latvia SIA.

Ar Alūksnes rajona tiesas 2015.gada 24.marta lēmumu civillietā Nr. C08043914 aizstāta trešā persona likvidējamā AS "Latvijas Krājbanka"

ar tās procesuālo tiesību pārņēmēju Baltics Credit Solutions Latvia SIA (lietas 2.sējuma 19.-21.lapa).

2015.gada 28.janvārī Alūksnes rajona tiesā saņemts Baltics Credit Solutions Latvia SIA paskaidrojums (lietas 1.sējuma 163.lapa).

Paskaidrojumā norādīts, ka 2013.gada 23.augustā starp likvidējamo AS "Latvijas Krājbanka" kā pārdevēju no vienas puses un Baltics Credit Solutions Latvia SIA kā uzņēmuma ieguvēju no otras puses tika noslēgts Uzņēmuma pārejas līgums par likvidējamas AS "Latvijas Krājbanka" korporatīvo kredītu, hipotekāro kredītu, studiju/studējošo kredītu kā arī patēriņa kredītportfeli, kas tostarp paredz, ka visas saistības un prasījuma tiesības pret /pers. E/ un /pers. D/, tai skaitā pamatparāda, procentu, līgumsoda un tiesas izdevumu prasījums ir nodots ieguvējam, t.i. Baltics Credit Solutions Latvia SIA.

Ņemot vērā minēto faktu Baltics Credit Solutions Latvia SIA ir reģistrējusi savas kreditora tiesības nekustamajam īpašumam /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/.

Saskaņā ar 2005.gada 18.marta Hipotēkas līgumu Nr. RC63-04-H-047/1 /pers. E/ bez ķīlas ņēmēja, kas šobrīd ir Baltics Credit Solutions Latvia SIA iepriekšējas rakstiskas atļaujas nav tiesību atsavināt vai dalīt minēto nekustamo īpašumu, par ko ir izdarīts ieraksts zemesgrāmatā.

Kaut gan Civillikums noteic, ka nekustamā īpašuma atsavinājums negroza hipotekārā kreditora tiesības, un katru tādu atsavinājumu var izdarīt vienīgi atstājot spēkā ķīlas tiesības uz atsavināto nekustamo īpašumu, turklāt /pers. D/ nav apstrīdējusi Baltics Credit Solutions Latvia SIA hipotēku. Tomēr, ņemot vērā prasību par īpašuma sadali, tās apmierināšanas gadījumā, spriedums šajā lietā būtiski ierobežos kreditora tiesības. Baltics Credit Solutions Latvia SIA uzskata, ka attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese A/ būtu piemērojama cita dalīšanas kārtība, kas neierobežotu kreditora jau iegūtās tiesības, piemēram mantas vērtības atlīdzināšana naudā samērā ar /pers. D/ daļu nekustamajā īpašumā.

Trešā persona AS "Swedbank" sniegusi paskaidrojumu lietā (lietas 1.sējuma 184.lapa).

Paskaidrojumā norādīts, ka /pers. D/ prasība attiecībā par nekustamā īpašuma "Jaunceriņi", /adrese/, sadali ir nepamatota un noraidāma sekojošu iemeslu dēļ.

Īpašums, pamatojoties uz 2006.gada 13.decembra Hipotēkas līgumu Nr. 06-147229-PK/1, ir ieķīlāts AS "Swedbank", lai pastiprinātu starp AS "Swedbank" kā aizdevēju un /pers. E/ kā aizņēmēju 2006.gada 13.decembrī noslēgtā Aizdevuma līguma Nr.06-147229-PK saistību izpildi un Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs E/II daļas 2.iedaļā ar ierakstu Nr.1.1. ir ierakstīta aizlieguma atzīme īpašuma sadalei bez AS "Swedbank" piekrišanas. Īpašuma ieķīlāšanai ir piekritusi arī /pers. D/.

Saskaņā ar Hipotēkas līgumu, kurš noslēgts ar /pers. E/, AS "Swedbank" ir tiesības vērst piedziņu pret Īpašumu, pārdodot to labprātīgā izsolē vai vēršot saistību bezstrīdus piedziņu, bet Īpašumu sadalot AS "Swedbank" tiks ierobežota iepriekš norādīto tiesību izmantošana attiecībā uz /pers. D/ īpašuma daļu, jo ar /pers. D/ nav noslēgts pieminētais hipotēkas līgums.

Īpašuma dalīšana nav pamatota arī no viedokļa, ka 2015.gada 5.februārī AS "Swedbank" ir vienpusēji atkāpusies no Aizdevuma līguma un tuvākajā laikā kā hipotekārais kreditors vērsīsies tiesā piedziņas vēršanai uz Īpašumu, bet Īpašuma sadale, kā norādīts iepriekš, kavēs AS "Swedbank" kā hipotekāra kreditora tiesību izmantošanu.

AS "Swedbank" ieskatā attiecībā uz Īpašumu piemērojama cita dalīšanas kārtība, kas neierobežotu kreditora jau iegūtās tiesības.

Ar Alūksnes rajona tiesas 2016.gada 18.augusta spriedumu pilnībā apmierināta /pers. D/ prasība pret /pers. E/ par laulības laikā iegūtās mantas sadali.

Atzīta par laulāto /pers. D/ un /pers. E/ kopīgo mantu, kura pieder laulātajiem līdzīgās daļās 1/2 (viena otrā) domājamā daļa no nekustamā īpašuma- zemes gabala 0,12 ha platībā, uz kura atrodas: mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. 215; nekustamo īpašumu- zemes gabalu 1549 m^2 platībā, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/; nekustamo īpašumu- zemes gabalu 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas /Nosaukums B/, /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/

/pers. D/ atzītas īpašuma tiesības uz:

- 1/4 (vienu ceturto) domājamo daļu no nekustamā īpašuma, zemes gabala 0,12 ha platībā, uz kura atrodas mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/, saglabājot ar 2005.gada 18.marta Hipotēkas līgumu Nr. RC63-04-H-047/1 nodibināto ķīlas tiesību,
- 1/2 (vienu otro) domājamo daļu no nekustamā īpašuma zemes gabala 1549 m^2 platībā, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/,
- 1/2 (vienu otro) domājamo daļu no nekustamā īpašuma zemes gabala 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas /Nosaukums B/, /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/, saglabājot ar 2006.gada 13.decembra Hipotēkas līguma Nr. 06- 147229-PK/1 nodibināto ķīlas tiesību.

Dzēsts (anulēts) ieraksts zemesgrāmatā par /pers. E/ īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā uz Nekustamo īpašumu zemes gabalu 0,12 ha platībā, uz kura atrodas mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/, attiecībā uz 1/4 (vienu ceturto) domājamo daļu no iepriekš minētā nekustamā īpašuma; nekustamo īpašumu: zemes gabalu 1549 kv^2 platībā, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/, attiecībā uz 1/2 (vienu otro) domājamo daļu no iepriekš minētā nekustamā īpašuma; nekustamo īpašumu zemes gabalu 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas /Nosaukums B/, /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/, attiecībā uz 1/2 (vienu otro) domājamo daļu no iepriekš minētā nekustamā īpašuma.

Spriedums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

No lietas 1.sējuma 79.lapā esošās laulības apliecības kopijas izriet, ka pušu laulība noslēgta 1986.gada 11.janvārī Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona Civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļā, par ko laulības aktu reģistrācijas grāmatā izdarīts ieraksts Nr. 65.

No lietas 1.sējuma 61.- 62.lapā esošā Rīgas apgabaltiesas civillietu tiesu kolēģijas 2014.gada 4.jūnija sprieduma lietā Nr. CA-1829/21 kopijas ir redzams, ka pušu laulība ir šķirta.

No lietas 1.sējuma 63.lapā esošās izdrukas par tiesvedības gaitas datu izsekošanu redzams, ka 2014.gada 26.jūnijā pieņemta kasācijas sūdzība lietā.

No TIS datiem redzams, ka 2015.gada 28.decembrī Augstākās tiesas Civillietu departaments atteicis ierosināt kasācijas tiesvedību. No minētā izriet, ka pušu laulība pastāvējusi no 1986.gada 11.janvāra līdz 2015.gada 28.decembrim.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka pušu starpā nav strīda par to, ka laulības laikā starp pusēm pastāvēja likumiskās laulāto mantiskās attiecības Atsaucoties uz Civillikuma 89.panta otro daļu, tiesa norādījusi, ka laulības laikā puses iegādājušās nekustamos īpašumus, kas reģistrēti uz /pers. E/ vārda:

1) 1996.gada 15.augustā noslēgts Pirkuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs iegādājies nekustamo īpašumu, kas sastāv no gruntsgabala 1549

m^2 platībā (lietas 1.sējuma 30.lapa). Īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu reģistrēts Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs F/(lietas 1.sējuma 12.lapa);

2) 2005.gada 12.jūlijā noslēgts Nekustamā īpašuma pirkuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs ir iegādājies 1 (vienu otro) domājamo daļu no nekustamā īpašuma zemes gabala ar kopējo platību 1200 m^2 ar uz zemes gabala atrodošos mājīpašumu, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts un diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/ (lietas 1.sējuma 27.- 29.lapa). Īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu reģistrētas Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs G/(lietas 1.sējuma 10.-11.lapa);

3) 2006.gada 20. decembrī noslēgts Pirkuma līgums, saskaņā ar kuru atbildētājs iegādājies nekustamo īpašumu "/Nosaukums/" (īpašuma nosaukums mainīts uz "/Nosaukums/"), kas sastāv no zemes gabala ar kopējo platību 4,5 ha, kas atrodas /adrese/. Uz zemes gabala atrodas vasaras māja (2009.gada 31.marta akta par būvju pieņemšanu ekspluatācijā kopija lietas 1.sējuma 44.-46.lapā). Īpašuma tiesības reģistrētas Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs E/(lietas 1.sējuma 13.lapa).

Pirmās instances tiesa atzinusi ka nav pamata apšaubīt, ka minētie īpašumi iegādāti pušu laulības laikā, pastāvot laulāto kopdzīvei un kopīgai saimniecībai, ar nolūku veidot laulāto kopīpašumu.

Naudas līdzekļi īpašuma /adrese/ iegādei iegūti abiem laulātajiem kā solidāriem aizņēmējiem saņemot aizdevumu bankā. No lietas 1.sējuma 17.-20.lapā esošā 2005.gada 18.marta Aizdevuma Līguma Nr. RC-05-H-047 kopijas (līguma grozījumi lietas 1.sējuma 23.,24.lapā) ir redzams, ka starp AS "Latvijas Krājbanka" kā aizdevēju un /pers. E/ un /pers. D/ kā solidāriem aizņēmējiem noslēgts līgums par aizdevuma 5000 Ls izsniegšanu nekustamā īpašuma /adrese A/, kas sastāv no 0,12 ha liela zemes gabala un uz tā esoša mājīpašuma- dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts un diviem šķūņiem 1 (vienas otrās) domājamās daļas, kas ierakstīts Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs H/, iegādei un remontam.

No lietas 1.sējuma 21.- 22.lapā esošās 2005.gada 18.marta Hipotēkas līguma Nr. RC63-04-H-047/1 kopijas ir redzams, ka prasījuma, kas var rasties no 2005.gada 18.marta noslēgtā Aizdevuma līguma Nr. RC63-05-H-047 par 5000 Ls izsniegšanu solidārajiem aizņēmējiem, tiek nodrošināts ieķīlājot /pers. E/ piederošu nekustamo īpašumu /adrese A/, kas sastāv no 0,12 ha liela zemes gabala un uz tā esoša mājīpašuma – dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts un diviem šķūņiem.

Naudas līdzekļi īpašuma iegādei Ģibuļu pagastā iegūti atbildētājam saņemot aizdevumu bankā. No lietas 1.sējuma 33.- 34.lapā esošā 2006.gada 13.decembra Aizdevuma līguma Nr. 06-147229-PK kopijas (līguma grozījumi lietas 1.sējuma 35.lapā) redzams, ka starp AS "Swedbank" kā aizdevēju un /pers. E/ kā aizņēmēju noslēgts līgums par aizdevuma 11 000 Ls izsniegšanu nekustamā īpašuma "/Nosaukums/" /adrese/iegādei.

No lietas 1.sējuma 36.- 39.lapā esošā 2006.gada 13.decembra Hipotēkas līguma Nr. 06-147229-PK/1 ar grozījumiem kopijas ir redzams, ka īpašums ieķīlāts, lai nodrošinātu 2006.gada 13.decembra Aizdevuma līguma Nr. 06-147229-PK saistību izpildi.

No lietas 1.sējuma 40.-42.lapā esošā 2006.gada 13.decembra Galvojuma līguma Nr. 06-147229-PK/2 ir redzams, ka par /pers. E/ saistībām, kas izriet no 2006.gada 13.decembra Aizdevuma līguma, galvojusi /pers. D/.

Atbildot uz tiesas pieprasījumu, prasītāja norādīja, ka viņa minēto īpašumu iegādē (kredītu atmaksā, nekustamā īpašuma nodokļa nomaksā) ir ieguldījusi 5393,16 *euro*. Prasītāja ir iesniegusi arī AS "Swedbanka" izziņas par veiktajiem maksājumiem kredītsaistību izpildei (lietas 1.sējuma 50.-51.lapa) un pārskaitījumiem uz /pers. E/ kontu (lietas 1.sējuma 52.-60.lapa).

No lietas 1.sējuma 144.lapā esošajām Īpašumu apdrošināšanas polisēm ir redzams, ka 2012. un 2014.gadā prasītāja apdrošinājusi nekustamos īpašumus.

Tiesas sēdē atbildētājs norādīja, ka viņš neapstrīd, ka minētie īpašumi iegādāti pušu laulības laikā uz viņa vārda, bet ar abu laulāto kopīgu līdzekļu un kopīgas darbības palīdzību.

No lietas 1.sējuma 64.-71.lapā esošās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izdrukas Par apdrošinātās personas iemaksām (lietas 1.sējuma 64.- 71.lapa)ir redzams, ka prasītājai kopš 1996.gada ir bijuši regulāri ienākumi. Par to liecina arī algas nodokļa grāmatiņas kopija (lietas l. sējums 73.-75. lapa). No minētā ir secināms, ka prasītāja ar saviem līdzekļiem ir piedalījusies laulāto kopīgas saimniecības vešanā.

Atbildētājs norādīja, ka piekrīt, ka prasītājai pienākas puse no laulības laikā iegādātajiem nekustamajiem īpašumiem

Pirmās instances tiesa norādīja, ka tiesai ir tiesisks pamats atzīt minētos īpašumus par laulāto kopīgo mantu, kas pieder abiem laulātajiem līdzīgās daļās, ka prasītājai atzīstamas īpašuma tiesības uz:

- 1/4 (vienu ceturto) domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 0,12 ha platībā, uz kura atrodas: mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/

- 1/2 (vienu otro) domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 1549 kv^2 platībā, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs B/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs C/,

- 1/2 (vienu otro) domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas /Nosaukums B/, /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/.

Spriedumā norādīts, ka nekustamie īpašumi ir ieķīlāti par labu bankām, no aizdevuma līgumiem izrietošo prasījumu nodrošināšanai un izsniegtie aizdevumi nav atmaksāti.

Aizdevumu atmaksu neveic neviena no pusēm.

No lietas 1.sējuma 143.lapā esošās izziņas ir redzams, ka /pers. E/ un /pers. D/ solidārās saistības pret likvidējamās AS "Latvijas Krājbanka" tiesību un saistību pārņēmēju Baltics Credit Solutions Latvia SIA uz 2014.gada 1.decembri nav izpildītas un sastāda 3694,26 *euro*, tajā skaitā:

-) kopējās neatmaksātās aizdevuma summas atlikums 3579,18 *euro*,

-) aprēķinātie tekošie procenti uz 2014.gada 1.decembri 48,30 *euro*,

-) kavētie procenti 28,96 *euro*,

-) aprēķinātais līgumsods uz 2014.gada 1.decembri 37,82 *euro*.

No lietas 1.sējuma 140.lapā esošās izziņas ir redzams, ka attiecībā pret AS Swedbank" uz 2014.gada 26.novembri /pers. E/ ir neizpildītas šādas saistības, kas izriet no 2006.gada 13.decembra Aizdevuma līguma Nr. 06-147229-PK kopā 15549,38 *euro*, tajā skaitā:

-) neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 14 736,60 *euro*,

-) uzkrātie procenti 34,20 *euro*,

-) procentu maksājumu kavējums 476,42 *euro*,

-) kavējuma procenti par procentu maksājumu kavējumu 41,64 *euro*.

Trešās personas lietā ir norādījušas, ka nepiekrīt īpašumu sadalei, kā to savā prasības pieteikumā ir lūgusi /pers. D/.

Saskaņā ar Civillikuma 1278.pantu ķīlas tiesības ir tāda tiesība uz svešu lietu, uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā

kārtā, ka viņš var no tās dabūt samaksu. Nav strīda par to, ka laulāto kopīgajā mantā ietilpstošie nekustamie īpašumi ir ieķīlāti par labu bankām.

No lietas 1.sējuma 10.-11.lapā esošā Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs G/II. daļas 2.iedaļas izriet, ka īpašnieks aprobežots ar 2005.gada 18.marta hipotēkas līguma Nr. RC63-04-H-047/1 2.1.2. punktā minētiem nosacījumiem: bez ķīlas ņēmēja rakstiskas piekrišanas noteikts aizliegums nekustamu īpašumu atsavināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām.

No lietas 13. lapā esošā Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs E/II. daļas 2.iedaļas izriet, ka īpašniekam noteikts aizliegums bez AS "HANSABANKA" rakstiskas piekrišanas nekustamu īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām (pamats 2006.gada 13.decembra hipotēkas līgums Nr. 06-147229- PK/1).

Civillikuma 110.panta otrajā daļā noteikts – laulāto mantas sadalīšana neatņem laulāto kreditoriem viņu tiesības. Trešo personu iegūtās tiesības paliek spēkā. Līdz ar to noskaidrojams, vai konkrētajā gadījumā, sadalot laulāto kopīgo mantu, kā to lūgusi prasītāja, kreditoru tiesības netiek skartas.

Civillikuma 109.panta trešajā daļā ir noteikts – laulāto kopīgā manta dalāma pēc mantojuma dalīšanas vispārējiem noteikumiem. Augstākās tiesas Senāts 2011.gada 28.septembra spriedumā lietā Nr. SKC-270/ 2011 ir atzinis, ka šāds vispārīgs princips, *ka pirms kopīgās mantas sadalīšanas jānokārto tās kopdalībnieku saistības pret trešajām personām, par kurām tās kopdalībnieki primāri atbild ar kopīgo mantu, attiecas arī uz cita veida mantas dalīšanu.*

Civillikuma 96.pants noteic par saistībām, kuras laulātie kopīgi noslēguši ģimenes vai kopīgās mājsaimniecības vajadzībām, viņi atbild ar kopīgo mantu un katrs ar savu atsevišķo mantu, ja kopīgās mantas nepietiek. Par saistībām, ko viens no laulātajiem noslēdzis ģimenes vai kopīgas mājsaimniecības vajadzībām, šis laulātais atbild ar savu mantu, tad, ja laulāto kopīgas mantas nepietiek. Otrs laulātais par šim saistībām ar savu mantu atbild tikai tad, ja pēc saistības saņemtais izlietots ģimenes vai kopīgas mājsaimniecības vajadzībām. 2005.gada 18.marta Aizdevumu līgumu Nr. RC-05-H-047 abi laulātie noslēguši solidāri un naudas līdzekļi izmantoti nekustamā īpašuma iegādei, kuru tiek lūgts atzīt par laulāto kopīgo mantu. Tiesa secina, ka līgumu laulātie noslēguši kopīgi un tas izmantots kopīgās mājsaimniecības vajadzībām – nekustamā īpašuma iegādei.

2006.gada 13.decembra Aizdevuma līguma Nr. 06-147229-PK noslēdzis /pers. E/, taču līdzekļi tikuši izmantoti nekustamā īpašuma iegādei, kuru lūgts atzīt par laulāto kopīgo mantu. Tiesa secinājusi, ka līgumu noslēdzis viens laulātais, taču iegūtie līdzekļi izmantoti kopīgas mājsaimniecības vajadzībām – nekustamā īpašuma iegādei.

Līdz ar to secināms, ka par minētajām saistībām laulātie primāri atbild ar laulāto kopīgo mantu.

No 2005.gada 18.marta hipotēkas līguma Nr. RC63-04-H-047/1 un 2006.gada 13.decembra Hipotēkas līguma Nr. 06-147229-PK/1 ir redzams, ka minētie līgumi noslēgti laulības laikā un ir saņemta laulātās /pers. D/ piekrišana īpašuma ieķīlāšanai. No minētā izriet, ka hipotēka ir nodibināta attiecībā uz visu nekustamo īpašumu nevis tikai uz /pers. E/ daļu.

Spriedumā norādīts, ka nav pieļaujama situācija, ka laulāto mantas sadalīšanas rezultātā, prasītājas daļa tiktu atbrīvota no ieķīlājuma. Tāpēc, atzīstot prasītājai īpašuma tiesības uz attiecīgo nekustamā īpašuma daļu, saglabājamas ar hipotēkas līgumiem nodibinātās ķīlas tiesības.

Nav pamatoti AS "Swedbank" iebildumi par to, ka hipotēkas līgums ir noslēgts tikai ar /pers. E/, tāpēc īpašumu pārdodot izsolē vai vēršot saistību bezstrīdus piedziņu, tiks ierobežota iepriekš norādīto tiesību izmantošana uz /pers. D/ īpašuma daļu.

Nav strīda par to, ka nekustamais īpašums /adrese/hipotēkas līguma noslēgšanas brīdī nebija reģistrēts kā ieķīlātāja /pers. E/ atsevišķā manta. Tāpat bankai bija zināms, ka ieķīlātājs sastāv laulībā. No minētajiem apstākļiem izriet, ka ķīlas tiesības nodibināšanas laikā starp ķīlas devēju un laulāto pastāvēja likumiskās laulāto mantiskās attiecības. Bankai bija jāprezumē, ka laulības šķiršanas gadījumā (ko tā nekādā veidā nespēj ietekmēt), starp laulātajiem var rasties strīds par laulāto kopmantas sadali, konkrēti – par attiecīgā īpašuma statusu un sadalījumu starp laulātajiem. Tā kā tiek saglabāta ķīlas tiesība arī uz prasītājas nekustamo īpašumu daļu, tiesa uzskatīja, ka bankas kā hipotekāra kreditora tiesības netiek aizskartas.

Par Alūksnes rajona tiesas 2016.gada 18.augusta spriedumu /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdz daļā ar kuru nospriests uz 1/4 domājamo daļu no nekustamā īpašuma - zemes gabala 0,12 ha platībā, uz kura atrodas mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, Alūksnes novads, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs H/, saglabājot ar 18.03.2005. Hipotēkas līgumu Nr. RC63-04-H047/1 nodibināto ķīlas tiesību uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma - zemes gabala 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas: /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. /numurs I/, saglabājot ar 13.12.2006. hipotēkas līgumu Nr. 06-147229-PK/l nodibināto ķīlas tiesību; noraidīta /pers. D/ prasību daļā par tiesāšanās izdevumu 131,14 *euro* piedziņu.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz apmierināt /pers. D/ prasību pret /pers. E/ par laulības laikā iegūtās mantas sadali, nesaglabājot ķīlas tiesības uz attiecīgo /pers. D/ pienākošos nekustamā īpašuma daļu (uz 1/4 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, un uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas atrodas /Nosaukums B/, /adrese/,) un piedzīt no /pers. E/ par labu /pers. D/ tiesāšanās izdevumus 131,41 *euro* apmērā.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka spriedumā nepareizi norādīts, ka ir saņemta viņas piekrišana nekustamo īpašumu ieķīlāšanai, ka hipotēka ir nodibināta uz visu nekustamo īpašumu, nevis tikai uz /pers. E/ daļu (laulāto kopīgajā mantā ietilpstošie nekustamie īpašumi pilnā to apjomā esot ieķīlāti par labu bankām), kā arī fakts, ka, atzīstot prasītājai īpašuma tiesības uz attiecīgo nekustamā īpašuma daļu, ir saglabājamas nodibinātās ķīlas tiesības uz 1/4 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, un uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas atrodas "/adrese/, ka nav tiesiska pamata piedzīt tiesāšanas izdevumus 131,41 *euro* apmērā no /pers. E/ prasītājas labā.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka tiesa, taisot spriedumu ir pārsniegusi prasījuma robežas (pieļāvusi tiesas kompetences robežu pārkāpumu), pārkāpjot Civilprocesa likuma 192.panta prasības, jo prasītāja nevienā no saviem prasījumiem nebija un nav lūgusi, atzīstot viņai īpašuma tiesības uz attiecīgo nekustamā īpašuma daļu, saglabāt nodibinātās ķīlas tiesības.

Apelācijas sūdzības iesniedzējas ieskatā tiesa nepareizi piemērojusi Civillikuma 96., 110. un 1278, panta normas, kā arī Civilprocesa likuma 44.panta normas, nepareizi tās iztulkojot.

Bez tam, apelācijas sūdzības iesniedzēja vērš uzmanību uz to, ka viņa nav piekritusi nekustamā īpašuma /adrese/, ieķīlāšanai AS "Swedbank", saskaņā ar 13.12.2006. Hipotēkas līgumu Nr. 06-147229-PK/l, lai pastiprinātu starp AS "Swedbank" kā aizdevēju un /pers. E/ kā aizņēmēju 13.12.2006. noslēgtā aizdevuma līguma Nr. 06-147229-PK saistību izpildi, kā arī nav slēgusi ar AS "Swedbank" 13.12.2006. galvojuma līgumu Nr. 06/J47229-PK/2, ne arī 03.11.2009. vienošanos par grozījumiem minētajā galvojumā līgumā, ne arī citas vienošanās, t. sk. citas 03.11.2009. vienošanās, ieskaitot 03.11.2009. šķīrējtiesas
līgumu, ne arī izteikusi gribu minētā galvojuma sniegšanai.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka viņa jau kopš 1998.gada ir 1.grupas redzes invalīde, viņa faktiski neko neredz un uzskatāma par aklu, un ka, saskaņā ar Notariāta likuma 94.pantu, taisot aktus, kuros piedalās kurli, mēmi vai akli, nepieciešama vismaz divu liecinieku klātbūtne. 90. panta noteikumus šiem aktiem nevar piemērot. AS "Swedbank" līdz pat šim brīdim nav tiesā iesniegusi pierādījumus, ka, veicot iepriekš minēto darījumu noformēšanu, norādītā īpašuma ieķīlāšanu un, formējot iepriekš norādīto galvojuma līgumu un
turpmākās ar to saistītās vienošanās, līgumus, būtu ievērotas tiesību aktu prasības, t. sk. minētās Notariāta likuma normas; iepriekš minēto dokumentu noformēšana nav piedalījusies neviena neieinteresēta persona, kā arī minētajos dokumentos rokrakstā rakstītos tekstus gan savā, gan /pers. D/ vārdā ir

uzrakstījis /pers. E/; /pers. D/ pie iepriekš minēto dokumentu noformēšanas ir tikusi maldināta, izmantojot to, ka viņa pat neredz (nevar izlasīt un līdz ar to arī nevar saprast), ko paraksta, līdz ar to viņas vārdā noformētās saistības (piekrišanas) nav un nevar būt spēkā un tām nav un nevar būt tiesisku seku. Apelācijas sūdzības isniedzēja lūdz piedzenot no /pers. E/ par labu /pers. D/ tiesāšanās izdevumus 131,41 *euro* apmērā.

Par iesniegto apelācijas sūdzību Swedbank AS iesniedza paskaidrojumus, kuros norāda, ka /pers. D/ apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

"Swedbank" AS uzskata, ka Alūksnes rajona tiesa pamatoti nosprieda saglabāt par labu "Swedbank" AS nodibināto ķīlas tiesību nekustamajam īpašumam /Nosaukums B/.

Civillikuma 110.panta otrajā daļā noteikts, ka laulāto mantas sadalīšana neatņem laulāto kreditoriem viņu tiesības. Trešo personu iegūtās tiesības paliek spēkā.

Saskaņā ar Civillikuma 109.panta trešo daļu, dalot laulāto kopīgo mantu, ņem vērā arī laulāto saistības. Savukārt šī panta ceturtajā daļā noteikts, ka laulāto kopīgā manta dalāma pēc mantojuma dalīšanas kārtības vispārējiem noteikumiem. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 28.septembra spriedumā lietā Nr.SKC-270/2011 ir atzinis, ka šāds vispārīgs princips, ka pirms mantas sadalīšanas jānokārto tās kopdalībnieku saistības pret trešajām personām, par kurām tās kopdalībnieki primāri atbild ar kopīgo mantu, attiecas arī uz cita veida mantas dalīšanu.

Civillikuma 96.pantā noteikts, ka par saistībām, ko laulātie kopīgi noslēguši ģimenes vai kopīgās mājsaimniecības vajadzībām, viņi atbild ar kopīgo mantu un katrs ar savu atsevišķo mantu, ja kopīgās mantas nepietiek. Par saistībām, ko viens no laulātajiem noslēdzis ģimenes vai kopīgās mājsaimniecības vajadzībām, šis laulātais atbild ar savu mantu tad, ja laulāto kopīgās mantas nepietiek. Otrs laulātais par šīm saistībām ar savu mantu atbild tikai tad, ja pēc saistības saņemtais izlietots ģimenes vai kopīgās mājsaimniecības vajadzībām.

Lietā ir pierādīts, ka kredīts, kas tika piešķirts atbilstoši 13.12.2006. Aizdevuma līgumam Nr.06-147229-PK un tā grozījumiem, tika izmantots kopīgās mājsaimniecības vajadzībām -nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ iegādei, ko /pers. D/ lūdz atzīt par laulāto kopīgo mantu. Šo faktu apliecina gan /pers. E/ savos paskaidrojumos, gan /pers. D/ ar savām darbībām. Turklāt /pers.D/ir iesniegusi tiesā vairākus pierādījumus, kas apliecina, ka viņa veica aktīvas darbības, lai izpildītu Aizdevuma līguma un Hipotēkas līguma nosacījumus. Piemēram, viņa ieguldīja kredīta atmaksā un nekustamā īpašuma nodokļa nomaksā 5393,16 *euro*, kā arī iegādājās īpašuma apdrošināšanas polises. "Swedbank" AS lūdz tiesu vērst uzmanību tam, ka šajās īpašuma apdrošināšanas polisēs kā labuma guvējs ir norādīta "Swedbank" AS. Līdz ar to neatbilst patiesībai /pers. D/ apgalvojums, ka viņa nav piekritusi vai nav zinājusi par nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ ieķīlāšanai par labu "Swedbank" AS.

Lietas materiālos atrodas Nostiprinājuma lūgums hipotēkas reģistrēšanai Talsu zemesgrāmatu nodaļas Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs I/, kuru 2006.gada 20.decembrī /pers. E/ un /pers. D/ parakstīja pie zvērināta notāra O.Bērziņas. Nostiprinājuma lūguma 5.3.punktā ir ietverts šāds apliecinājums: "Ar Šo nostiprinājuma lūguma parakstīšanu /pers. D/ (personas kods /personas kods/) apliecina, ka piekrīt, ka viņas laulātais ieķīlā AS "Hansabanka" augstāk minēto nekustamo īpašumu saistību, kas izriet no minētā Aizdevuma līguma [13.12.2006. Aizdevuma līgums Nr.06-147229-PK, turpmāk- Aizdevuma līgums] un tā grozījumiem, nodrošināšanai un ka šī līguma neizpildes gadījumā uz to var tikt vērsta piedziņa."

Apelācijas sūdzībā /pers. D/ apgalvo, ka viņa nevar strādāt un gūt ienākumus no algota darba, taču lietas materiāliem ir pievienoti pierādījumi tam, ka viņai kopš 1996.gada ir bijuši regulāri ienākumi un viņa strādāja algotu darbu, kā arī ar saviem līdzekļiem piedalījās laulāto kopīgās mājsaimniecības vešanā.

Atbilstoši Civillikuma 1286.pantam ķīlas tiesība paliek spēkā tik ilgi, kamēr pilnīgi apmierināts kreditors, kuram tādēļ ķīla atbild pēc daļas samaksas arī par vēl nesamaksāto parāda daļu. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta prakse liecina par to, ka ar ķīlu apgrūtināta nekustamā īpašuma īpašnieku maiņa negroza un neatceļ hipotekārā kreditora tiesības (Civillikuma 1378.pants, Senāta lieta SKC-15/2011).

"Swedbank" AS jau iepriekš norādīja, ka sakarā ar /pers. E/ saistību pēc Aizdevuma līguma neizpildi, tā vienpusēji atkāpās no Aizdevuma līguma un pieprasīja nekavējoties atmaksāt kredītu un ar to saistītās summas. Tāpat "Swedbank" AS ir vērsusies tiesā ar prasību par parāda piedziņu no /pers. E/ un /pers. D/, kā arī piedziņas vēršanu uz nekustamo /Nosaukums B/. /pers. E/ savos paskaidrojumos ir atzinis, ka kredīts pēc Aizdevuma līguma nav atmaksāts.

Sakarā ar to, ka "Swedbank" AS prasījums pēc Aizdevuma līguma joprojām nav apmierināts, tiesa pamatoti nosprieda saglabāt hipotēku uz nekustamo īpašumu /Nosaukums B/.

Tiesas sēdē 3.personu pārstāvji no AS Swedbank- /pers. P/ un Baltics Credit Solutions Latvia SIA- /pers. R/ analoģiski norādīja, ka apelācijas sūdzība nav vērtējama kā pamatota, norādīja, ka parāds joprojām nav segts un atsaucoties uz Civillikuma 1378.pantu, norādīja, ka laulāto kopmantas sadale nevar grozīt iepriekš nodibinātās un zemesgrāmatā reģistrētās saistības.

Prasītāja /pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradusies. Lietā saņemts /pers. D/ iesniegums (lietas 3.sējums 83.lapa), kurā norādīts uz iespējamību skatīt lietu bez prasītājas piedalīšanās. Pamatojoties uz minēto, tiesas kolēģija secina, ka lietu iespējams izskatīt bez prasītājas /pers. D/ klātbūtnes.

Atbildētājs /pers. E/ uz apelācijas instances tiesas sēdi atkārtoti nav ieradies, nepaziņojot neierašanās iemeslus un nav lūdzis lietas izskatīšanu ne atlikt, ne lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes. Ņemot vērā, ka atbildētājam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā paredzētajā kārtībā (lietas 3.sējums 1.lapa), tiesas kolēģija secina, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētāja /pers. E/ klātbūtnes.

Motīvu daļa

Novērtējot apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus un tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus, tiesas kolēģija secina, ka /pers. D/ prasība daļā par tiesāšanās izdevumu 131,14 *euro* apmērā piedziņu no atbildētāja /pers. E/ ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu un 430.panta trešo daļu, apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Pirmās instances tiesas spriedums nav pārsūdzēts daļā, ar kuru prasībā minētie nekustamie īpašumi atzīti par laulāto kopmantu un prasītājai atzītas īpašuma tiesības uz kopmantas ½ domājamo daļu. Līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums, atbilstoši Civilprocesa likuma 203.panta otrajai daļai, šajā daļā ir stājies likumīgā spēkā.

Savukārt Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa nosaka, ja tiesa izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

No apelācijas sūdzībā minētā secināms, ka prasītāja ir pārsūdzējusi pirmās instances tiesas spriedumu daļā, ar kuru noraidīta /pers. D/ prasība par tiesāšanās izdevumu 131,14 *euro* piedziņu no atbildētāja /pers. E/.

Tiesas kolēģija secina, ka prasītājas prasība šajā daļā noraidāma kā nepamatota un tiesas kolēģija pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā minētajiem argumentiem par prasības noraidīšanu šajā daļā. Bez tam, tiesas kolēģija norāda, ka minētie izdevumi prasītājai radušies tiesiskajās attiecībās, kas pastāvēja starp viņu un Juridiskās palīdzības administrāciju. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44^1.panta otro daļu, izdevumus par valsts

nodrošināto juridisko palīdzību par labu valstij tiesa, taisot nolēmumu, piedzen atbilstoši šā likuma 42.pantā minētajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem par to, ka iesniedzēja lūdz apmierināt /pers. D/ prasību pret /pers. E/ par laulības laikā iegūtās mantas sadali, nesaglabājot ķīlas tiesības uz attiecīgo /pers. D/ pienākošos nekustamā īpašuma daļu (uz 1/4 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, un uz 1/2 domājamo daļu no nekustamā īpašuma, kas atrodas /Nosaukums B/, /adrese/,) tiesas kolēģija norāda, ka šādu prasību- par minēto ierakstu dzēšanu zemesgrāmatā uz prasītājai pienākošos daļu prasītāja nav cēlusi un pirmās instances tiesa šādā aspektā lietu nav skatījusi. Arī savā apelācijas sūdzībā prasītāja ir pamatoti norādījusi, ka "tiesa, taisot spriedumu ir pārsniegusi prasījuma robežas (pieļāvusi tiesas kompetences robežu pārkāpumu), pārkāpjot Civilprocesa likuma 192.panta prasības, jo prasītāja nevienā no saviem prasījumiem nebija un nav lūgusi, atzīstot viņai īpašuma tiesības uz attiecīgo nekustamā īpašuma daļu, saglabāt nodibinātās ķīlas tiesības".

Līdz ar to tiesas kolēģija secina, ka nav pamata vērtēt apelācijas sūdzībā minētos argumentus par šo darījumu noslēgšanas apstākļiem, jo, atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta otrajai daļai, apelācijas instances tiesa izskata tikai tos prasījumus, kas izskatīti pirmās instances tiesā. Prasības pamata vai priekšmeta grozīšana nav pieļaujama.

Bez tam, tiesas kolēģija norāda, ka arī bez norādes pirmās instances tiesas sprieduma rezolutīvajā daļā par ar 2005.gada 18.marta Hipotēkas līgumu Nr. RC63-04-H-047/1 nodibinātās ķīlas tiesības un ar 2006.gada 13.decembra Hipotēkas līguma Nr. 06-147229-PK/1 nodibinātās ķīlas tiesības saglabāšanu, minētās tiesības paliktu spēkā uz visu īpašumu uz likuma pamata.

Atbilstoši Civillikuma 1286.pantam ķīlas tiesība paliek spēkā tik ilgi, kamēr pilnīgi apmierināts kreditors, kuram tādēļ ķīla atbild pēc daļas samaksas arī par vēl nesamaksāto parāda daļu.

Savukārt Civillikuma 110.panta otrajā daļā noteikts, ka laulāto mantas sadalīšana neatņem laulāto kreditoriem viņu tiesības. Trešo personu iegūtās tiesības paliek spēkā.

Kā secināms no lietas materiāliem, un pirmās instances tiesas sprieduma nepārsūdzētajā daļā konstatētā, 2005.gada 18.marta Aizdevumu līgumu Nr. RC-05-H-047 abi laulātie noslēguši solidāri un naudas līdzekļi izmantoti nekustamā īpašuma iegādei, kuru tiek lūgts atzīt par laulāto kopīgo mantu. Arī 2006.gada 13.decembra Aizdevuma līgumu Nr. 06-147229-PK noslēdzis /pers. E/, taču līdzekļi tikuši izmantoti nekustamā īpašuma iegādei, kuru lūgts atzīt par laulāto kopīgo mantu. Līdz ar to secināms, ka par minētajām saistībām laulātie primāri atbild ar laulāto kopīgo mantu.

No 2005.gada 18.marta hipotēkas līguma Nr. RC63-04-H-047/1 un 2006.gada 13.decembra Hipotēkas līguma Nr. 06-147229-PK/1 ir redzams, ka minētie līgumi noslēgti laulības laikā un ir saņemta laulātās /pers. D/ piekrišana īpašuma ieķīlāšanai. No minētā izriet, ka hipotēka ir nodibināta attiecībā uz visu nekustamo īpašumu nevis tikai uz /pers. E/ daļu.

Civillikuma 1295. pants, nosaka, ka ja kopīpašnieks ieķīlā kopējo lietu ar pārējo kopīpašnieku piekrišanu, tad ķīlas tiesība attiecas uz visu lietu, bet bez pārējo piekrišanas viņš drīkst ieķīlāt tikai savu kopējas lietas domājamo daļu.

Savukārt minētā likuma 1298.pants noteic, ja kopīpašnieka domājamā daļa no kopējas lietas, to ieķīlājot, vēl nav bijusi noteikta, tad ķīlas tiesība gan attiecas uz visām šās lietas daļām, bet, lietu sadalot, aprobežojas tikai ar viņa daļu.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ja kopīpašnieks pirms viņa daļas noteikšanas ieķīlā savu lietas daļu, ieķīlājums attiecas uz visu lietu, tomēr ķīlas atbildības apmērs nevar pārsniegt ieķīlātājam pienākošas domājamās daļas apmēru, un parāda nesamaksas gadījumā kreditors var realizēt tikai šo daļu. Pēc ieķīlātāja domājamās daļas noteikšanas vai lietas reālas sadales ķīlas tiesība apgrūtina tikai ieķīlātājam piederošo daļu. Savukārt gadījumos, kad viens laulātais bez otra laulātā piekrišanas ieķīlājis laulības kopdzīves laikā iegūtu kopīgo īpašumu, otrs laulātais var celt prasību par viņa daļas noteikšanu kopīgajā mantā un ķīlas līguma atcelšanu daļā, kas pārsniedz ieķīlātājam piederošo īpašuma daļu (*sk. sal. G.Višņakova, K.Balodis. Civillikuma komentāri. Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu. Rīga: Mans īpašums, 1998, 172.lpp.*).

Prasītāja šādu prasību pirmās instances tiesā nav cēlusi.

Pamatojoties uz minēto, pirmās instances tiesas spriedums vērtējams kā pamatots un lietas apstākļiem atbilstošs un apelācijas sūdzība vērtējama kā nepamatota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi- par pasta pakalpojumiem lietā apelācijas instancē 26,45 *euro*, ko pamato kancelejas izziņa par tiesas izdevumiem civillietā (lietas 3.sējums 1. lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmajai daļai, sprieduma rezolutīvajā daļā nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.pantu, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a :

/pers. D/ prasību pret /pers. E/ par laulības laikā iegūtās mantas sadali apmierināt daļēji.

Atzīt /pers.D/personas kods:/personas kods/, īpašuma tiesības uz:

-1/4 (vienu ceturto) domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 0,12 ha platībā, uz kura atrodas: mājīpašums, kas sastāv no dzīvojamās ēkas ar divām piebūvēm, pagraba, jumta izbūves, kūts, diviem šķūņiem, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, Alūksnes pilsētas zemesgrāmatas nodalījums Nr. 215, saglabājot ar 2005.gada 18.marta Hipotēkas līgumu Nr. RC63-04-H-047/1 nodibināto ķīlas tiesību;

-1/2 (vienu otro) domājamo daļu no nekustamā īpašuma: zemes gabala 4,5 ha platībā, uz kura atrodas vasaras māja, kas atrodas /Nosaukums B/, /adrese/, kadastra Nr. /numurs D/, Ģibuļu pagasta zemesgrāmatas nodalījums Nr. /numurs/, saglabājot ar 2006.gada 13.decembra Hipotēkas līguma Nr. 06-147229-PK/1 nodibināto ķīlas tiesību.

Noraidīt /pers.D/prasību daļā par tiesāšanās izdevumu 131,14 *euro* (viens simts trīsdesmit viens *euro* 41 centi) piedziņu.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 26,45 *euro* (divdesmit sešus *euro* un45 centus), kas ieskaitāmi: saņēmējs Tiesu administrācija, Mūkusalas iela 41b, Rīga, reģ. Nr. 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C08043914.

Noteikt /pers. E/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas izskatīšanu izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Izdevumu samaksas gadījumā maksājumu apliecinošais dokuments iesniedzams Vidzemes apgabaltiesā minētajā termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2017.gada 22. decembra, ja ir iemesli, kas minēti Civilprocesa likuma 451., 452.pantā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja E. Sudāre

Tiesneses R. Liepiņa

Dz. Apine